9 Απριλίου 2014

Περί απροσπαθείας Αγίου Ιωάννου του Σιναϊτου

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Τοιχογραφία, Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου

Λόγος Δεύτερος

ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ αγάπησε πραγματικά τον Κυριον και επεζήτησε αληθινά να κερδήση την μέλλουσα βασιλεία, εκείνος που απέκτησε πραγματικό πόνο για τα αμαρτήματά του και ζωντανή ενθύμησι τής κολάσεως και της αιωνίου κρίσεως, εκείνος που ξύπνησε αληθινά μέσα του τον φόβο του θανάτου του, δεν θα αγαπήση πλέον ούτε θα ενδιαφερθή ούτε θα μεριμνήση καθόλου για χρήματα η για κτήματα η για τους γονείς του η για επίγειο δόξα η για φίλους η για αδελφούς η για τίποτε το γήϊνο. Αλλά αφού αποτινάξη από επάνω του και μισήση κάθε επαφή και κάθε φροντίδα για όλα αυτά, επί πλέον δε και πριν απ ὅλα αφού μισήση και την ίδια την σάρκα του, ακολουθεί τον Χριστόν γυμνός και αμέριμνος και ακούραστος, ατενίζοντας πάντοτε στον ουρανό και αναμένοντας την εξ ύψους βοήθεια, καθώς το είπε ένας Άγιος: «Εκολλήθη η ψυχή μου οπίσω σου» (Ψαλμ. ξβ΄ 9). Και καθώς το είπε πάλι ο αείμνηστος εκείνος Προφήτης: «Εγώ δε ουκ εκοπίασα κατακολουθών σοι και ημέραν η ανάπαυσιν ανθρώπου ουκ επεθύμησα, Κυριε» (Ιερεμ. ιζ΄ 16).

2. Είναι μεγάλη εντροπή, αφού εγκαταλείψαμε όλα τα προηγούμενα, μετά την κλήσι που μας έκανε ο Κυριος και όχι κανείς άνθρωπος, να φροντίζωμε για κάτι άλλο, το οποίο δεν μπορεί να μας φανή χρήσιμο την ώρα της μεγάλης μας ανάγκης, δηλαδή του θανάτου μας. Αυτό εννοούσε ο Κυριος, όταν ωμίλησε για τον άνθρωπο που «εστράφη εις τα οπίσω και δεν είναι εύθετος εις την βασιλείαν των ουρανών» (Λουκ. θ΄ 62).

3. Ο Κυριος, επειδή γνωρίζει πόσο εύκολα γλυστρούμε εμείς οι αρχάριοι και επιστρέφομε στον κόσμο, εάν συναναστρεφώμεθα η έστω συναντώμεθα με κοσμικούς, απήντησε σ αὐτὸν που του είπε, «επίτρεψόν μοι απελθείν και θάψαι τον πατέρα μου»: «Άφες τους νεκρούς θάψαι τους εαυτών νεκρούς» (Ματθ. η΄ 22).

4. Μετά την αποταγή μας οι δαίμονες μας παρακινούν να μακαρίζωμε τους κοσμικούς που τυχόν είναι ελεήμονες και εύσπλαγχνοι, και να ελεεινολογούμε τον εαυτό μας, διότι δήθεν τον εστερήσαμε από αυτήν την αρετή. Ο δε σκοπός των εχθρών μας είναι, με αυτήν την νόθο ταπείνωσι να μας ξαναφέρουν στον κόσμο η, αν παραμείνωμε μοναχοί, να μας κατακρημνίσουν στην απόγνωσι.

5. Είναι δυνατόν να εξευτελίζωμε τους κοσμικούς από οίηση, όπως επίσης να τους εξουθενώνωμε απόντας, για να πολεμούμε την απόγνωσι και να αποκτούμε περισσότερο θάρρος και ελπίδα.

6. Ας ακούσωμε τι είπε ο Κυριος στον νέον εκείνο που είχε τηρήσει όλες σχεδόν τις εντολές: «Ένα σου λείπει, να πωλήσης τα υπάρχοντά σου, να τα δώσης στους πτωχούς και να γίνης εσύ πτωχός που θα δέχεται ελεημοσύνες» (πρβλ. Ματθ. ιθ΄

21).

7. Όσοι επιθυμούμε να τρέχωμε με ταχύτητα (στον δρόμο της ασκήσεως), ας στοχασθούμε καλά, ότι ο Κυριος όσους ζουν στον κόσμο τους έκρινε και τους εχαρακτήρισε σαν ζωντανούς νεκρούς, λέγοντας σε κάποιον: «Άφησε τους νεκρούς του κόσμου να θάψουν τους νεκρούς κατά το σώμα» (πρβλ. Ματθ. η΄ 22).

8. Σε τίποτε δεν εμπόδισε ο πλούτος εκείνον «τον πλούσιον νεανίσκον» να προσέλθη στο βάπτισμα. Πλανώνται λοιπόν μερικοί που ισχυρίζονται ότι χάριν του βαπτίσματος ο Κυριος τον διέταξε να πωλήση τον πλούτο του. Η μαρτυρία αυτή ας είναι αρκετή για μας, σαν μεγίστη απόδειξις της δόξης της μοναχικής μας πολιτείας.

9. Εκείνοι που ζουν στον κόσμο και λυώνουν στις αγρυπνίες, τις νηστείες, τους κόπους και τις κακουχίες, όταν αναχωρήσουν από τους ανθρώπους προς την μοναχική ζωη, σαν σε κάποιο δοκιμαστήριο η στάδιο, όλη αυτή την προηγούμενη άσκησί τους, την νοθευμένη και επιφανειακή, δεν την συνεχίζουν πλέον.

10. Έχω ιδεί πολλά και διάφορα φυτά αρετών, φυτευμένα μέσα στον κόσμο, ου εποτίζονταν από τον βόρβορο του υπονόμου της κενοδοξίας και εσκαλίζονταν από το πνεύμα της επιδείξεως και ελιπαίνονταν με το λίπασμα των επαίνων. Τα ίδια όμως αυτά φυτά, όταν μεταφυτεύθηκαν σε γη έρημο και άβατο από κοσμικούς, και άνυδρο, χωρίς το βρωμερό νερό της κενοδοξίας, αμέσως εξεράθηκαν. Διότι δεν ήταν δυνατόν αυτά τα υδροχαρή φυτά να καρποφορήσουν σε σκληρά και άνυδρα γυμναστήρια.

11. Όποιος εμίσησε τον κόσμο, αυτός εγλύτωσε από την λύπη. Ενώ εκείνος που έχει «προσπάθεια» (= η μετά πάθους προσκόλλησις, η δέσμευσις του συναισθήματος σε κάτι) σε κάποιο από τα υλικά και ορατά, δεν έχει λυτρωθή ακόμη από την λύπη. Διότι πως αν μη λυπηθή, όταν στερηθή εκείνο που αγαπά;

12. Σε όλα μας χρειάζεται πολλή νήψις. Ιδιαίτερα δε ας δοθή μεγάλη προσοχή στην επομένη περίπτωση: Είδα πολλούς μέσα στον κόσμο, οι οποίοι με τις βιοτικές μέριμνες, φροντίδες, συζητήσεις, έρευνες και αγρυπνίες εγλύτωσαν από την μανία της σαρκικής επιθυμίας. Όταν όμως, απηλλαγμένοι από κάθε μέριμνα, έγιναν μοναχοί, εμολύνθηκαν ελεεινά από τις ορμές και τα κινήματα της σαρκός.

13. Ας προσέχωμε καλά τον εαυτό μας, μήπως πλανηθούμε και ενώ πιστεύομε ότι βαδίζομε την στενή και τεθλιμμένη οδό, εν τούτοις ευρισκόμεθα στην πλατεία και ευρύχωρο. Τα σημεία που θα σου δείχνουν ότι βαδίζεις την στενή οδό είναι: Η θλίψις της κοιλίας, η ολονύκτιος στάσις στην προσευχή, το μετρημένο νερό, το λιγοστό ψωμί, το καθαρτικό ποτό της ατιμίας, οι χλευασμοί, οι περιγέλωτες, οι

εμπαιγμοί, η εκκοπή του ιδίου θελήματος, η υπομονή στις συγκρούσεις με τους άλλους, το να μη γογγύζεις όταν σε περιφρονούν, να βιάζης τον εαυτό σου να υπομένη τις ύβρεις, να υπομένης γενναία όταν οι άλλοι σε αδικούν, να μην αγανακτής όταν καταλαλούν εις βάρος σου, να μην οργίζεσαι όταν σε εξευτελίσουν, να ταπεινώνεσαι όταν σε κατακρίνουν. Μακάριοι όσοι βαδίζουν την προηγούμενη οδό, «ότι αυτών έστιν η βασιλεία των ουρανών» (Ματθ. ε΄ 3).

14. Κανείς δεν θα εισέλθη στεφανωμένος στον ουράνιο νυμφώνα, εάν δεν έχη κάνει την πρώτη, την Δευτέρα και την τρίτη αποταγή. Την αποταγή δηλαδή πρώτον όλων των πραγμάτων και των ανθρώπων και αυτών των γονέων του, δεύτερον την εκκοπή του ιδίου θελήματος, και τρίτον την αποταγή της κενοδοξίας που επακολουθεί την υπακοή.

15. «Εξέλθετε εκ μέσου αυτών, και αφορίσθητε, και ακαθαρσίας κόσμου μη άπτεσθε, λέγει Κυριος» (πρβλ. Ησ. νβ΄ 11). Διότι ποιός από αυτούς έκανε ποτέ θαύματα; ποιός ανέστησε νεκρούς; ποιός εξεδίωξε δαίμονες; Κανείς! Όλα αυτά είναι των μοναχών βραβεία, που δεν μπορεί να τα επιτύχη ο κόσμος. Διότι αν μπορούσε, τότε θα ήταν περιττή η άσκησις, δηλαδή η αναχώρησις από τον κόσμο.

16. Όταν μετά την αποταγή μας οι δαίμονες μας φλογίζουν την καρδιά με την ενθύμησι των γονέων και των αδελφών μας, τότε εμείς ας οπλισθούμε εναντίον τους με την προσευχή, και ας πυρώσωμε τόν εαυτό μας, με τη σκέψι του αιωνίου πυρός, ώστε με την ενθύμησι αυτού να κατασβέσωμε την παράκαιρη φλόγα της καρδιάς μας. Εκείνος που νομίζει ότι έχει «απροσπάθεια» (= η απαλλαγή από την «προσπάθεια») για ένα οποιοδήποτε πράγμα, αισθάνεται όμως λύπη στην καρδιά του όταν το στερηθή, αυτός απατάται τελείως.

17. Όσοι νέοι έχουν μανιώδη ροπή στους σαρκικούς έρωτες και την τρυφή, και επιθυμούν ν ἀκολουθήσουν την μοναχική πολιτεία, ας φροντίσουν να γυμνασθούν με πολλή νήψι και προσοχή, και να μάθουν να απέχουν από κάθε τρυφή και κακία, μήπως γίνουν σ αὐτοὺς «τα έσχατα χείρονα των πρώτων» (Ματθ. ιβ΄ 45).

18. Το λιμάνι μπορεί να γίνη εξ ίσου αιτία και σωτηρίας και κινδύνων. Αυτό το γνωρίζουν όσοι διαπλέουν την νοητή θάλασσα του μοναχικού βίου. Θα είναι δε ελεεινό το θέαμα να ιδή κανείς αυτούς που εσώθηκαν από το πέλαγος, να ναυαγήσουν μέσα στο λιμάνι! Βαθμίς δευτέρα! Συ που τρέχεις να σωθής, μιμήσου τον Λωτ και όχι την γυναίκα του, και φεύγε!

ΠΗΓΗ : ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑΪΤΟΥ, *ΚΛΙΜΑΞ*, Νεοελληνική απόδοση Ιερά Μονή Παρακλήτου.

Πηγή: tribonio.blogspot.gr